

ANE LABAKA MAYOZ
BERTSOLARIA

Hatza ezpainetan

Bi neska komisarian, urduri, hiru urtetik gora luzatu den jazarpen egoera salatzen. Izendatzen. Tipo berbera agertzen zaielako nonahi. Presentzia arraro berbera neskek parte hartzen duten ekitaldi kulturaletako atarietan, bietako baten amaren etxepean, bestea korrika egitera joan ohi den itsasargiaren inguruan. Parean ertzain bat –gizonezkoa– ordenagailuko pantailari beha, neskek diotena transkribatzen, leku eta data guztiak zerrendatzen, indiferentzia aurpegiz.

(Hiru urteren ostean, jakinarazpen bat etxeko atean).

Bi neska Bilboko Buenos Aires kaleko seigarrenean. Eraikin handi marroixka bat, espazio ezin arrotzagoa. Ate zenbakituak, togak eta karpetak. Ezezagun zaizkien kodeak –ezin jakin non itxaron behar den, non eseri–. Duela hiru urte salatu zuten tipoa ere zain dago, haiengandik metro gutxira. Ingurura begiratuta, pertsona arrazializatuz beteta dena. Gaztelaniatzko mundu bat da, zeina “ni itzultzailea naiz” esanez hurbildu zaien emakumeak arraildu berri duen tarte labur batez.

Handik astebetetera, eraikin horretan bertan izango da Mario López Lointek Gernikako entrenatzaile ohiaren kontrako epaiketa. “Harreman platonikoa”. Abusu jarraituak hiru urtez. Gizonak ho-

geita hamaika; neskak hamahiru. Kanpoan pankarta bat. Eskerrak. Gernikako Sare Feminista: “Epaia dioena dioela, zurekin gaudel!”.

Eta handik gutxira, Carretero epailea Mouliáá galdekatzen. Publikoki umiliatzen. Eta handik gutxira, Hermoso Rubialesek musu bere baimenik gabe eman ziola defendatzen, enegarrenez. Guztiok geure begiz ikusi ahal izan genuena ere zalantzan jar daitekeelako, nonbait.

Samara Veltek *Berria FM* podcastean dioenez, eraso matxista bat salatzen deanean beti sortzen dira bi erreakzio edo bi narratiba kontrajarri: patriarkala eta feminista. Izan ere, eraso baten berri izan orduko hasi ohi dira hirugarrenak xehe-tasun eske. Xehetasun horien arabera erabakitzeke ea benetan eraso izan ote den ala ez. Beti, beti, beti jartzen da sinesgarritasuna auzitan. Bai kalean, bai ertzain-etxean, baita epaitegietan ere.

Horrexegatik garatu dugu mesfidantza kronikoa sistema judizialarekiko. Horrexegatik garamatza isiltasunera andere bendadunak. Horrexegatik sentitzen gara otsoaren ahoan, babesgabe. Horrexegatik egin du gainez Instagrameko *Denuncias_euskalherria* kontuak. Horrexegatik jarri behar zaio hatza ezpainetan “baina zergatik ez zuen salatu?” galdetzen duen orori. “Zergatik modu anonimoan?”. “Zergatik hain berandu?”. ●

Musker eta Tranpa

LEIRE NARBAIZA
IRAKASLEA

Batzenak, dirutza izatea ez da nahikoa, eta euren ego hauskorrek diruaren txintxina ez ezik, protagonismoa ere eskatzen dute. Aberats okituak izatea nahikoa izango ez balitz bezala. Beti gehiago behar dute, ambizioa deritzote antsia horri, baina botere gosea eta nabarmendu beharra direla ere begitantzen zait.

Halako bi dabilta portada eta albiste guztiak betetzen. Bikote komikoen antzera, elkarrekin espektakulua ematen, baina barreak baino gehiago kezka eta beldurra dabilta zabaltzen. Musker eta Tranpa, Tranpa eta Musker. Biek bietara.

Demokraziaren izenean bozkak jaso dituzte. Tranpa jarrita, oso ondo maskaratu dute hainbat kontu. Gure ustez, tronpatu egin dira hautesleak, okertu, eta gu muskertuta sentitzen gara, erresuminduta.

Maskarada ederra montatu du biko dinamikoak, Tronpak eta Muskerrek. Dantza eta kantu gutxi, eta eszenifikazio larregi. Espektakulua, baina oraingoan buhame, txorrotzak, kauterak eta khestuak ez dira partaide, biktima baidiz. Maskarada beltzekoak jopuntua dira orain. Kabana eta Pitxu sasia dabilta.

Musker eta Tranpa, maskaratutako tranpatiak mundua aztoratzen. ●